

Aan Staatssecretaris via SG
Van FIB-DEA

nota

Brief Q3 update Verkeersleiders

TER BESLISSING

Datum

13 oktober 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/220888

Opgesteld door

Bestuurskern

Beslistermijn

1 november 2022

Bijlage(n)

2

Aanleiding

- Op 1 juli 2022 heeft u de Kamer geïnformeerd met een update over het personeelstekort bij de Verkeersleiding van ProRail. Er is een toezegging om de Kamer te informeren indien u nieuwe informatie ontvangt van ProRail over de situatie bij de verkeersleiders.
- ProRail heeft ons een update gegeven over de resultaten van het Plan van Aanpak Personeelstekorten Verkeersleiding en een vooruitblik toegespitst op de arbeidsmarkt. In deze brief wordt duidelijk dat er goede resultaten zijn behaald, maar dat de risico's van het personeelstekort ook na 2023 blijven bestaan. Voor de zomer gaf ProRail nog aan te verwachten dat eind 2023 de tekorten zouden zijn opgelost. In het doorlichten van de lange termijn personeelsplanning is naar voren gekomen dat er nieuwe uitdagingen zijn ontstaan, met name door de snellere doorstroom van jonge medewerkers. Daarom ziet ProRail zich genooddaakt om de eerdere prognose bij te stellen.
- Op 13 oktober is de definitieve concept versie van de brief ontvangen.
- Via deze nota informeren wij u over de inhoud van de brief van ProRail en ontvangt u een Kamerbrief waarmee u de Kamer kunt informeren.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u kennis te nemen van de brief van ProRail en de bijgevoegde brief waarmee u de Kamer kunt informeren. Wij adviseren u deze brief te ondertekenen waarna u deze, inclusief de brief van ProRail, aan de Tweede Kamer kunt verzenden. Deze brief moet uiterlijk 1 november uitgestuurd worden aan de Kamer in verband met de communicatielijnen van ProRail richting haar eigen medewerkers.

Kernpunten

De brief van ProRail bestaat uit twee delen. Allereerst gaat ProRail in op de resultaten van het Plan van Aanpak Personeelstekorten Verkeersleiding. Daarna geeft ProRail een vooruitblik richting 2023. Deze is toegespitst op de arbeidsmarkt en geeft een prognose van ná 2023, inclusief beheersmaatregelen.

Resultaten Plan van Aanpak Personeelstekorten Verkeersleiding

- In de vorige brief waarschuwde ProRail voor de zomerperiode gezien de krapte in de bezetting. De genomen maatregelen om dit risico te beperken, zoals een landelijke coördinator voor roosters en het inzetten

van de flexpool, hebben effect gehad. Er heeft namelijk geen treinuitval plaatsgevonden.

- De problematiek rondom de verkeersleiders gaat de goede kant op, echter er wordt verwacht dat ook ná 2023 sprake zal zijn van een personeelstekort.
- Nieuwe inzichten uit het strategische personeelsplan, voor zover dat nu uitgevoerd is, verklaren dit door de steeds krappere wordende arbeidsmarkt (ook na 2023), een pensioengolf en de maatschappelijke trend dat jongere generaties vaker en sneller van baan wisselen. Er wordt aangegeven dat door de beheersmaatregelen die ProRail heeft genomen, de risico's voor de reiziger en vervoerder aanzienlijk beperkt zijn. Dit zijn geen nieuwe inzichten, maar de impact hiervan is steeds beter in zicht.
- Ten aanzien van de beheersmaatregelen gaat het met de opleiding goed. Er wordt een recordaantal treindienstleiders opgeleid. 67 in 2022 ten opzichte van 46 collega's in 2021, met een verwachte toename tot ca. 74 in 2023 en 88 in 2024.
- Daarnaast wordt ook een nieuwe opleidingspilot gestart waarin een nieuwe manier van opleiden wordt ontwikkeld.
- Ook het traject 'Anders Werken', waarin per verkeersleidingspost wordt onderzocht hoe efficiënter gewerkt kan worden, is afgerond op de posten Amsterdam en Utrecht en heeft daar kansen opgeleverd om diensten te besparen. De definitieve uitkomsten van deze pilots worden verwacht begin 2023. Het traject is per 1 september ook in Groningen, Zwolle en Alkmaar gestart. De plannen voor deze pilots worden ook begin 2023 verwacht. De bedoeling is om dit traject ook na 2023 te continueren.

Datum

13 oktober 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/220888

Bijlage(n)

2

Aan

Staatssecretaris via SG

Van

Vooruitblik

- ProRail verwacht ook na 2023 een tekort en anticipeert daar op door de maatregelen door te zetten en te bezien wat additioneel gedaan kan worden in 2023 om dit zoveel mogelijk te mitigeren. Dit vereist een extra inspanning om de personele bezetting op orde te krijgen en te houden.
- Zo moeten jonge werknemers bij Verkeersleiding zich meer welkom, gewaardeerd en uitgedaagd gaan voelen, hiervoor worden aan de hand van de functieontwikkeling en het werkbelevingsonderzoek stappen gezet. Daartoe gaat zij onder andere een arbeidsmarktonderzoek uitvoeren om te kijken in welke regio's de arbeidsmarkt voor deze specifieke functies gunstiger is en hoe ProRail daar optimaal gebruik van kan maken.
- Digitalisering is een ander middel dat op de langere termijn de functie van treindienstleider en decentrale verkeersleider gereed moet maken voor de toekomst. Dit zal enerzijds helpen met het werk uitdagender en aantrekkelijker maken en zorgt ervoor dat een deel van het werk weggenomen kan worden. ProRail onderzoekt nu welke oplossingen op relatief korte termijn kunnen worden geïmplementeerd en pakt dit samen met de operatie op om uit te werken zodat de grootste impact samen met de verkeersleiders kan worden bewerkstelligd.
- Lopende maatregelen worden voortgezet om de treindienst zo robuust mogelijk te houden, ook in periodes met hoog verzuim en verlof.

Krachtenveld

Een goede personele bezetting bij ProRail Verkeersleiding is essentieel om de treindiensten zo robuust mogelijk te houden en uitval van treinen te voorkomen. Het vrijgeven en begeleiden van treinpaden betreft een kerntaak van ProRail als

spoorbeheerder. Als er geen sprake is van treinbegeleiding vanwege personeelsproblemen bij de Verkeersleiding, dan heeft dit grote gevolgen voor het gebruik van de infrastructuur. Vervoerders en reizigers worden dan getroffen. Als aandeelhouder heeft u formeel weinig te zeggen over de omgang met de personeelstekorten bij ProRail. Maar vanwege het belang van het ministerie om te borgen dat het spoor goed gebruikt kan worden, probeert IenW ProRail wel te stimuleren prioriteit te geven aan haar personeelsbeleid, voor nu en meer strategisch voor de toekomst. Dit doen we via regelmatig formeel en informeel contact. De huidige reeks brieven over de personeelsontwikkelingen bij de Verkeersleiding is daar het resultaat van.

Datum

13 oktober 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/220888

Bijlage(n)

2

Aan

Staatssecretaris via SG

Van**Informatie die niet openbaargemaakt kan worden**

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief update verkeersleiders Q3	De Kamerbrief behorende bij deze update van ProRail
2	Brief van ProRail over Verkeersleiders	Brief van ProRail waarin zij een update geven over de afgelopen periode